

Havenmedewerker onder druk gezet om container te openen

Bedrijf spreekt van ‘zorgelijke trend’

Havenpersoneel doelwit van ronselaars

Drugsmokkel vond jaren ongehinderd plaats

Overslagbedrijf ontkent betrokkenheid

Als media zich melden...

Handreiking voor bedrijven in de haven bij druggerelateerde incidenten

Initiatief van de samenwerkende partijen in Mainport Zeehavens Zeeland – West-Brabant.

December 2025

Inleiding

Criminelen misbruiken legale goederenstromen om drugs te smokkelen. Een bedrijf in de haven kan hierdoor ongevraagd aandacht krijgen in de media. Bijvoorbeeld wanneer er een onderzoek loopt naar smokkel, ronselpogingen zijn gedaan of logistieke processen zijn misbruikt. Sommige bedrijven zijn hierop voorbereid en hebben een mediabeleid. Anderen voelen zich overvallen.

Dit document is een compact en handzaam hulpmiddel om inzicht te krijgen in hoe te handelen bij media-aandacht. Het is bedoeld om keuzes te ondersteunen, niet om regels voor te schrijven. Hoewel het zorgvuldig is samengesteld, is het ongetwijfeld niet volledig. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend. Organisaties blijven zelf volledig verantwoordelijk voor hun beslissingen en acties.

- 1 >> Hoe komt nieuws in de media terecht?
- 2 >> Wat mogen media wel en niet doen?
- 3 >> Kun je afspraken maken met media?
- 4 >> Ik krijg vragen, hoe bepaal ik wat ik ga doen?
- 5>> Mogelijke communicatieroutes
- 6 >> Interne zorg

1 >> Hoe komt nieuws in de media terecht?

Persbericht

Bij incidenten en onderzoeken kunnen politie, openbaar ministerie, douane en gemeente informatie delen in een persbericht. Meestal worden hierin géén bedrijfsnamen of personen genoemd. Media bepalen welke informatie ze uit het persbericht gebruiken.

Openbare rechtszaken

Rechtszaken zijn in principe openbaar en iedereen mag ze bijwonen. Journalisten mogen een verdachte citeren en verslag doen van wat er wordt besproken. In principe mogen er beeld- en geluidsopnames gemaakt worden. Een verdachte mag hierbij niet herkenbaar in beeld, wel kan deze worden vastgelegd door een tekenaar.

Vrije nieuwsgaring

Journalisten brengen ook nieuws op basis van eigen onderzoek en bronnen. Ze benaderen bedrijven en betrokkenen om informatie te verifiëren of aan te vullen. Soms noemen ze hun bronnen, soms blijven die anoniem. De verantwoordelijkheid voor de inhoud en zorgvuldigheid van de publicatie ligt bij de redactie.

2 >> Wat mogen media wel en niet doen?

Wat media wel mogen

- Feiten uit openbare bronnen publiceren.
- Informatie uit openbare zittingen publiceren.
- Elementen uit persberichten publiceren.
- Bedrijfsnamen noemen, wanneer die feitelijk onderdeel zijn van een zaak of proces.
- Controleerbare feiten die in het publieke belang zijn noemen.
- Een bedrijf fotograferen of filmen vanaf een openbare plek waar geen privacy- of veiligheidsregels worden overtreden.
- Vragen stellen aan medewerkers buiten het bedrijf of op openbare plekken.

Wat media niet mogen

- Niet te controleren beschuldigingen uiten.
- Informatie uit niet-openbare onderzoeken delen.
- Privacygevoelige informatie zonder juridische grond publiceren.
- Onjuiste of misleidende feiten publiceren die niet te herleiden zijn.
- Filmen of foto's maken op privéterrein of afgesloten terrein zonder toestemming.
- Persoonlijke gesprekken opnemen zonder toestemming.

3 >> Kun je afspraken maken met media?

Het is goed om realistische verwachtingen te hebben over samenwerking met journalisten. Als je afspraken wilt maken dan moet dit **vooraf** gebeuren. Bijvoorbeeld over:

- Wanneer een reactie mag worden verwacht.
- Feitencheck: je mag controleren of de feiten in het artikel over het bedrijf kloppen voordat het wordt gepubliceerd. Let op: dit betekent niet dat je de inhoud of de boodschap van het artikel mag aanpassen.
- Off the record: informatie die je deelt mag de journalist gebruiken om het verhaal te begrijpen, maar mag niet worden geciteerd of aan jou worden toegeschreven. Dit is geen juridische afspraak, maar een afspraak die berust op vertrouwen.
- Embargo: de journalist krijgt informatie eerder, maar mag pas publiceren op een afgesproken tijdstip, mits hij of zij hiermee vooraf instemt.

Afspraken die niet gemaakt kunnen worden:

- Verzoeken om informatie weg te laten die feitelijk en controleerbaar is.
- Verbieden een bedrijfsnaam te noemen die onderdeel is van een openbaar proces.

TIP:

Je bent niet verplicht om vragen te beantwoorden. Media kunnen erg ongeduldig zijn en soms voel je je overvallen door de vragen. Spreek af dat je erop terugkomt en geef een indicatie wanneer. Bijvoorbeeld: ik moet dit navragen en kom er donderdag op terug. **Belangrijk:** Als je dit belooft doe het dan ook.

TIP:

stel een persprotocol op met duidelijke woordvoeringslijnen. Zorg dat alle medewerkers weten wat ze kunnen doen. Zoals doorverwijzen naar de aangewezen woordvoerder of communicatieafdeling.

Zo voelt iedereen zich veiliger en blijft de organisatie eenduidig in de boodschap.

4 >> Ik krijg vragen, hoe bepaal ik wat ik ga doen?

Bepaal wat in de situatie het beste is. Reageren in openbare media of alleen via eigen website en social media? Alleen communicatie met medewerkers en klanten of helemaal niet reageren? De keuze hangt af van de omstandigheden en wat een bedrijf vindt passen bij de eigen identiteit en cultuur. Onderstaande vragen helpen deze afweging te maken.

A. De situatie

- Wordt het bedrijf feitelijk genoemd?
- Wordt het bedrijf zelf onderzocht of gaat het alleen over de locatie?
- Is de berichtgeving feitelijk juist?
- Als er onjuistheden zijn, raakt dit dan onze reputatie of veiligheid? (zie ook C)
- Gaat het om een eenmalig bericht of een lopend journalistiek onderzoek?

B. De impact

- Wat voor soort media: schrijvende of filmende pers?
- Hoe groot is het mediabereik?
- Krijgt het bericht veel aandacht op sociale media en wat is de toon van de reacties?
- Worden klanten, medewerkers of ketenpartners ongerust?
- Komen er directe vragen binnen bij de organisatie?

C. De risico's

- Zijn er juridische risico's, bv. rond lopende onderzoeken?
- Zijn er operationele risico's (polariserende situaties, werkdruk)?
- Zijn er veiligheidsrisico's voor personeel, zoals dreiging of druk?
- Zijn er reputatierisico's bij zowel reageren als niet reageren?

D. Interne organisatie

- Bestaat er mediabeleid of een woordvoerder?
- Wie beslist over communicatie?
- Welke afspraak geldt er voor medewerkers (niet met pers praten?)?

E. Relatie met betrokken publieke partijen

- Zijn er afspraken met partijen zoals politie, douane, gemeente of havenbedrijf?
- Zijn er juridische beperkingen op wat gedeeld mag worden?
- Is er afstemming nodig om tegenstrijdige boodschappen te voorkomen?

Tip:

Bereid je goed voor op je boodschap als je voor de camera reageert. Beeld heeft een andere uitwerking dan tekst. Een camera maakt mensen sneller ongemakkelijk. Eén quote kan worden uitvergroot en beeld kan meer impact hebben op de nieuwswaardigheid, waardoor je soms juist méér media aantrekt dan je verwacht.

5 >> Mogelijke communicatieroutes

Route 1: Niet reageren

Soms besluit een organisatie geen commentaar te geven. Dit kan rust geven maar roept soms aanvullende vragen op.

Route 2: Feitelijke verklaring

Een korte reactie met uitsluitend feiten of een bevestiging dat het bedrijf bekend is met de berichtgeving, zonder verdere inhoud. Verwijs naar de bron van de officiële berichtgeving.

Voorbeeldformule:

“Wij werken mee aan het onderzoek. Omdat dit nog loopt delen wij geen nadere informatie.”

Route 3: Verwijzen naar procedures

Hierbij noemt het bedrijf interne processen, naleving van wet- en regelgeving en/of de samenwerking met autoriteiten, zonder in te gaan op de casus zelf.

Route 4: (interne) Communicatie gericht op stakeholders, niet op media

Zoals interne communicatie voor medewerkers of informatie aan klanten, zonder publieke verklaring.

Kies bij route 2 en 3 voor mondelinge of schriftelijke reactie. Schriftelijk is het mogelijk om de verklaring namens het bedrijf of directie te doen. Er is dan geen naam of gezicht aan gekoppeld. Dit kan vanwege het veiligheidsgevoel van woordvoerders een keuze zijn.

TIP: Blijf bij de gekozen route als het even kan. Steeds afwijken roept misschien meer vragen op.

6 >> Interne zorg

Een incident en de berichtgeving hierover kan impact hebben op de veiligheid en beleving van medewerkers. Besteed daarom aandacht aan interne communicatie:

- Informatievoorziening richting personeel.
- Omgang met zorgen of vragen.
- Rol van vertrouwenspersonen en beveiliging.
- Communiceer duidelijk hoe medewerkers kunnen reageren als je rechtsreeks benaderd worden door journalisten zowel binnen als buiten de poort.
- Meer informatie over een weerbare organisatie en medewerkers op onze website www.veiligezeehavens.nl.

